P7_TA(2014)0012

Et effektivt arbejdstilsyn som middel til at forbedre arbejdsvilkårene i Europa

Europa-Parlamentets beslutning af 14. januar 2014 om et effektivt arbejdstilsyn som middel til at forbedre arbejdsvilkårene i Europa (2013/2112(INI))

(2016/C 482/05)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Union, særlig præamblen og artikel 3 og 6,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 6, 9, 145, 151, 152, 153, 154, 156, 159 og 168,

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 1, 3, 27, 31, 32 og 33,

— der henviser til den europæiske socialpagt af 3. maj 1996, særlig afsnit I og afsnit II og artikel 3,

— der henviser til ILO's grundlæggende arbejdsstandarder, ILO's konventioner og anbefalinger angående arbejdsforvaltning og arbejdstilsyn (konvention nr. 81 og nr. 129), der udgør en international reference, når det drejer sig om at sikre gennemførelse af de retlige bestemmelser om arbejdsvilkår og beskyttelse af arbejdstagere,

— der henviser til ILO's konvention nr. 143 om vandrende arbejdstagere (1975) og ILO's supplerende bestemmelser om vandrende arbejdstagere, hvorefter der bør vedtages alle nødvendige og passende foranstaltninger for at sætte en stopper for ulovlig indvandring med henblik på beskæftigelse samt ulovlig ansættelse af indvandrere; der endvidere henviser til bestemmelserne, der sigter på at gennemføre administrative, civil- og strafferetlige sanktioner for ulovlig ansættelse af vandrende arbejdstagere,

— der henviser til ILO's dagsorden for anstændigt arbejde,

— der henviser til ILO's konventioner og henstillinger på området for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen,

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1338/2008 af 16. december 2008 om fællesskabsstatistikker over folkesundhed og arbejdsmiljø ([1]),

— der henviser til Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (rammedirektiv) ([2]) og til dets særdirektiver,

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden ([3]),

— der henviser til resolutionen fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaterne, vedtaget på Rådets møde den 22. april 1999, om en adfærdskodeks for bedre samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder om bekæmpelse af grænseoverskridende bedrageri i forbindelse med sociale sikringsydelser og -bidrag samt sort arbejde og om grænseoverskridende tilrådighedsstillelse af arbejdstagere ([4]),

— der henviser til Rådets direktiv 1999/85/EF af 22. oktober 1999 om ændring af direktiv 77/388/EØF, for så vidt angår muligheden for forsøgsvis at anvende en nedsat momssats for arbejdskraftintensive tjenesteydelser ([5]),

([1]) EUT L 354 af 31.12.2008, s. 70.
([2]) EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1.
([3]) EUT L 299 af 18.11.2003, s. 9.
([4]) EFT C 125 af 6.5.1999, s. 1.
([5]) EFT L 277 af 28.10.1999, s. 34.

Tirsdag den 14. januar 2014

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/52/EF af 18. juni 2009 om minimumsstandarder for sanktioner og foranstaltninger over for arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold ([1]),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. oktober 2007 benævnt »Øget indsats til bekæmpelse af sort arbejde« (COM(2007)0628),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. oktober 2007 om resultatet af den offentlige høring om Kommissionens grønbog »Modernisering af arbejdsretten med henblik på tackling af det 21. århundredes udfordringer« (COM(2007)0627),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. marts 2010 benævnt »Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst« (COM(2010)2020) og til dens primære formål om at øge beskæftigelsesfrekvensen til 75 % inden udgangen af dette årti i Den Europæiske Union,

— der henviser til sin beslutning af 15. december 2011 om midtvejsevalueringen af den europæiske strategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2007-2012 ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 9. oktober 2008 om øget indsats til bekæmpelse af sort arbejde ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 23. maj 2007 om fremme af anstændigt arbejde for alle ([4]),

— der henviser til sin beslutning af 11. juli 2007 om modernisering af arbejdsretten med henblik på tackling af det 21. århundredes udfordringer ([5]),

— der henviser til sin beslutning af 26. oktober 2006 om anvendelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere ([6]),

— der henviser til sin beslutning af 26. marts 2009 om socialt ansvar hos underleverandører i produktionskæder ([7]),

— der henviser til sin beslutning af 23. maj 2013 om arbejdsvilkår og standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen efter de nylige fabriksbrande og sammenstyrtning af bygninger i Bangladesh ([8]),

— der henviser til de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse (2008-2010) (COM(2007)0803),

— der henviser til Rådets henstilling af 22. december 1995 om harmonisering af midlerne til bekæmpelse af ulovlig indvandring og ulovlig beskæftigelse ([9]),

— der henviser til Rådets henstilling af 27. september 1996 om bekæmpelse af ulovlig beskæftigelse af tredjelandsstatsborgere ([10]),

— der henviser til rapporten fra Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) om bekæmpelse af sort arbejde i EU,

— der henviser til det særlige Eurobarometer om sort arbejde,

— der henviser til undersøgelsen »ICENUW — Implementing Cooperation in a European Network against undeclared work« (2010),

---

([1]) EUT L 168 af 30.6.2009, s. 24.
([2]) EUT C 168 E af 14.6.2013, s. 102.
([3]) EUT C 9 E af 15.1.2010, s. 1.
([4]) EUT C 102 E af 24.4.2008, s. 321.
([5]) EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 401.
([6]) EUT C 313 E af 20.12.2006, s. 452.
([7]) EUT C 117 E af 6.5.2010, s. 176.
([8]) Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0230.
([9]) EFT C 5 af 10.1.1996, s. 1.
([10]) EFT C 304 af 14.10.1996, s. 1.

— der henviser til undersøgelsen »CIBELES: Convergence of Inspectorates building a European Level Enforcement System«,

— der henviser til undersøgelsen om indirekte målemetoder for sort arbejde i EU (2010),

— der henviser til undersøgelsen om gennemførlighed af oprettelsen af en europæisk platform for samarbejde mellem arbejdstilsyn og andre relevante overvågnings- og håndhævelsesorganer med henblik på at forebygge og bekæmpe sort arbejde (2010, Regioplan),

— der henviser til Domstolens dom af 19. december 2012, C-577/10, Europa-Kommissionen mod Kongeriget Belgien,

— der henviser til forretningsordenens artikel 48,

— der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0458/2013),

A. der henviser til, at arbejdstilsyn spiller en væsentlig rolle for beskyttelse af arbejdstagerrettigheder, sikring af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, bekæmpelse af et usikkert arbejdsmiljø, forebyggelse af overtrædelse af bestemmelser om arbejdsbeskyttelse og for fremme af en retfærdig og socialt ansvarlig økonomisk vækst, idet det bidrager til at sikre, at der rent faktisk udbetales løn, at socialsikringsbidrag bliver ydet, således at skatteindtægter og socialsikringskassernes indtægter bliver forhøjet, og det samtidig sikres, at arbejdstagerne er dækket i forbindelse med sygdom, ulykker på arbejdspladsen og pension;

B. der henviser til, at medlemsstaterne anvender en række modeller til gennemførelse af forskellige specifikke tilsynskontroller på arbejdspladsen;

C. der henviser til det stigende behov for arbejdstilsyn i forbindelse med udstationering af arbejdstagere i hele Europa;

D. der henviser til, at arbejdstilsyn spiller en central rolle i sikringen af, at rettigheder udøves ved at sørge for, at lovgivningen overholdes, de involverede er bekendt med deres rettigheder og forpligtelser, og at ulykker samt misbrug kan forebygges;

E. der henviser til, at arbejdstilsyn i SMV'er og på små arbejdspladser bør styrkes;

F. der henviser til, at multinationale virksomheders ansvar for arbejdsvilkår, liv og sundhed for de arbejdstagere, der producerer varerne og leverer tjenesteydelserne, ikke må standse ved butiksdøren eller fabriksporten og heller ikke kan sikres alene gennem aftaler om virksomhedernes sociale ansvar;

G. der henviser til, at udlicitering af arbejde via underleveranceaftaler og midlertidigt vikararbejde ofte omfatter mindre kvalificeret arbejdskraft og løsere beskæftigelsesforhold, hvilket gør det vanskeligere at fastlægge ansvaret i forbindelse med sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen;

H. der henviser til, at sort arbejde har negative indvirkninger på medlemsstaternes økonomier og den europæiske sociale models finansielle bæredygtighed, undergraver finansieringen og fordelingen af sociale ydelser og offentlige tjenester og tvinger de berørte personer ud i usikkerhed, sårbarhed og fattigdom, både på arbejdspladsen og i deres alderdom;

I. der henviser til, at arbejdstilsyn spiller en væsentlig rolle for beskyttelse af arbejdstagerrettigheder, forebyggelse af misbrug og fremme af en økonomisk og social udvikling;

J. der henviser til, at der som følge af den økonomiske krise hviler en større arbejdsbyrde og et større pres på arbejdstagerne, især gennem ændringer af arbejdstiden, og at der derfor skal ydes en større indsats for at overvåge arbejdsvilkår;

K. der henviser til, at der hele tiden opstår nye former for ansættelsesforhold, som det bliver stadigt vanskeligere at dække med den eksisterende lovgivning;

Tirsdag den 14. januar 2014

L. der henviser til, at illegalt ansatte arbejdstagere lider under sekundære negative følger som mangel på adgang til oplysninger, bedriftssundhedstjenester og uddannelse og det psykiske pres på grund af frygten for uheld eller pågribelse, hvilket igen indvirker på virksomhedernes produktivitet og økonomien som helhed, samt langsigtede konsekvenser, f. eks. manglende ret til folkepension eller meget lave pensionsydelser, som medfører større risiko for fattigdom;

M. der henviser til, at sort arbejde forvrider konkurrencen på det indre marked, da det muliggør, at visse virksomheder driver illoyal konkurrence over for andre virksomheder;

N. der henviser til, at konsolideringen af et reelt indre marked og udryddelsen af enhver form for social dumping er tæt forbundne;

O. der henviser til, at sort arbejde i øjeblikket udgør 18,8 % af BNP i EU-27 og i visse lande over 30 % af BNP;

P. der henviser til, at tilfælde af sort arbejde, bl.a. på grund af krisen, stadigvæk er på fremmarch i mange medlemsstater;

Q. der henviser til, at det er nødvendigt at træffe foranstaltninger vedrørende rapportering af uregelmæssigheder for at fremme afsløringen af misbrug og sikre informanten beskyttelse, og der henviser til, at EU og medlemsstaterne har pligt til at beskytte informanterne fuldt ud;

R. der henviser til, at 168 000 europæiske borgere hvert år dør som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, og at 7 mio. kommer til skade ved arbejdsulykker ([1]);

S. der henviser til, at forebyggelse af risici er et centralt element for at nedbringe antallet af arbejdsrelaterede ulykker og sygdom; der henviser til, at god forvaltning af sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladsen har en positiv virkning på både nationalt og europæisk niveau samt for virksomhederne;

T. der henviser til, at tilsynsordninger i større eller mindre udstrækning mangler tilstrækkeligt personale og tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at kunne foretage effektive arbejdstilsyn; der henviser til, at der som følge heraf er mangel på strategisk personaleplanlægning i forbindelse med arbejdstilsyn i EU, et konstant fald i antallet af ansatte i mange lande, og samtidig bliver arbejdsinspektørernes arbejde hele tiden mere komplekst;

U. der henviser til, at en fragmentering af arbejdsmarkedet sammen med den ukontrollerede, uregulerede udbredelse af visse beskæftigelsesformer i visse medlemsstater trækker lønningerne væsentligt ned og derved skaber omstændigheder, der sandsynligvis forværrer problemet med sort arbejde i en yderligere grad;

V. der henviser til, at de sektorer, hvor sort arbejde er mest udbredt, såsom sektorerne for byggeri, sikkerhed, rengøring og husarbejde samt logi og forplejning, har en høj arbejdsintensitet og er kendetegnet ved usikre arbejds- og lønvilkår;

W. der henviser til, at der er en tæt forbindelse mellem ulovlig indvandring og sort arbejde, eftersom personer, der er illegalt bosiddende i Europa, ikke må udøve lønnet beskæftigelse og dermed ikke er dækket af nogen beskyttelsesordning;

X. der henviser til, at arbejdstagere, som udfører sort arbejde, ikke har nogen social-, syge- eller ulykkesforsikring og dermed er udsat for en øget risiko for personlige økonomiske tab;

Y. der henviser til, at arbejdstilsynene i forbindelse med grænseoverskridende tjenesteydelser og ansættelsesforhold er et tværnationalt anliggende, og at der ikke er tilstrækkelig adgang til data på tværs af landegrænserne;

Z. der henviser til, at mange arbejdstagere ofte ikke udfører sort arbejde frivilligt, men er blevet presset til det;

([1]) EU-OSHA.

I. Kontrolforanstaltninger på nationalt plan

Principper for et effektivt arbejdstilsyn

1. fremhæver, at selv om arbejdstilsyn er en offentlig tjenesteopgave, som kun bør udføres af uafhængige offentlige organer, bør dette ikke udelukke, at arbejdstilsynsmyndigheder assisteres af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter; mener, at der skal gives garanti for uafhængigheden inden for ydelser for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i forhold til arbejdsgiveren; mener, for så vidt angår sundhed på arbejdspladsen, at det kun er uafhængige fagfolk på sundheds- og sikkerhedsområdet, der kan tage hånd om advarsler, råd, sundhedsekspertise og tilvejebringelse af sundhedsvejledninger; anser det for beklageligt, at forvaltningen af bedriftssundhedstjenester i visse medlemsstater stadig udføres af arbejdsgiverforeninger; påpeger, at tilsyn og overvågning af sundhed på arbejdspladsen skal udføres af uafhængige inspektører, der er uddannet på sundheds- og sikkerhedsområdet;

2. understreger betydningen af at udarbejde nationale handlingsplaner for at styrke arbejdstilsynsordningerne og for at finansiere disse gennem de europæiske strukturfonde i betragtning af den merværdi, som effektive arbejdstilsyn medfører med hensyn til at støtte den sociale samhørighed og generelt at konsolidere retfærdighed på arbejdspladsen;

3. påpeger, at arbejdstilsynsmyndigheder indtager en afgørende rolle for forebyggelse og overvågning og også bidrager til at forbedre tilvejebringelse af ekspertise og oplysninger på virksomhedsniveau; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at øge medarbejderantallet for og de tilgængelige ressourcer til deres arbejdstilsynsmyndigheder og nå målet om en inspektør for hver 10 000 arbejdstagere, som det anbefales af ILO, samt til at skærpe sanktionerne mod virksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser vedrørende grundlæggende rettigheder (løn, arbejdstid og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen); mener, at sanktionerne i disse tilfælde skal være effektive, forholdsmæssige og have en afskrækkende virkning;

4. påpeger, at alle kategorier af arbejdstagere, ansatte eller selvstændige erhvervsdrivende uanset deres status, ansættelsesforhold eller oprindelse hører under de nationale tilsynsmyndigheders ansvarsområde og skal være underlagt det samme beskyttelsesniveau; understreger, at forsøg på at begrænse omfanget af arbejdstilsyn kan have negative konsekvenser for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed samt deres rettigheder;

5. understreger behovet for at styrke de nationale arbejdstilsyns rolle, stille uddannelse til rådighed for deres overordnede personale og koordinere deres ansvar for derved at imødekomme de nye tilsynsudfordringer på vellykket vis;

6. er af den opfattelse, at arbejdstilsyn kun kan fungere effektivt, hvis de relevante myndigheder finansieres tilstrækkeligt og råder over tilstrækkeligt personale; udtrykker bekymring over, at tilsynsmyndighederne i medlemsstaterne er underbemandet, og over manglen på efteruddannelse, navnlig inden for europæiske spørgsmål; opfordrer medlemsstaterne til at styrke deres arbejdstilsynsordninger, da dette bør være en vigtig del af de nationale planer til at tackle den økonomiske krise; påpeger, at arbejdstilsyn spiller en vigtig rolle med hensyn til at kontrollere, at den gældende lovgivning er fuldt ud gennemført samt med hensyn til at sikre, at især udsatte arbejdstagere er dækket og beskyttet;

7. påpeger behovet for en harmoniseret uddannelse af arbejdsinspektører og andre aktører på dette område for at stramme håndhævelsen af EU's arbejdsmarkedslovgivning;

8. understreger, at de økonomiske reformer, som der bliver foretaget i visse medlemsstater, under ingen omstændigheder må føre til en reduktion af de menneskelige ressourcer, finansieringen af og den materielle og tekniske infrastruktur hos arbejdstilsynene;

9. påpeger, at retlige forpligtelser og de ansattes krav lader til at være de to vigtigste årsager til, at arbejdsgiverne indfører forebyggelsespolitikker ([1]);

10. mener, at det er umuligt at beskytte arbejdstagerne tilstrækkeligt uden at foretage en passende risikovurdering; slår til lyd for at hjælpe SMV'er med at etablere politikker om risikoforebyggelse; understreger den positive rolle, som enkelt udformede, omkostningsfrie og målrettede initiativer spiller, såsom det interaktive risikoanalyseredskab (OiRA), som er udviklet af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA);

([1]) EU-OSHA, Esener-undersøgelse, 2009.

11. minder medlemsstaterne om, at de alle har undertegnet og ratificeret ILO-konvention nr. 81 om arbejdstilsyn; opfordrer dem tilsvarende til at gennemføre konventionens principper;

12. understreger, at arbejdstilsyn ligeledes er effektive, hvis de gennemføres uanmeldt, gentagne gange i form af stikprøver; påpeger, at effektive sanktioner skal være udformet sådan, at de sikrer, at arbejdsgivere ikke opnår nogen fortjeneste ved at omgå eksisterende lønoverenskomster eller lovgivning og bestemmelser;

13. påpeger, at resultaterne af arbejdstilsyn skal ledsages af klare handlingsfrister, således at misbrug hurtigt kan forebygges og ofrene kan beskyttes på et tidligt stadie;

14. påpeger, at arbejdsinspektørerne i medlemsstaterne skal have ret til at foretage tilsyn på stedet, benytte intelligente kontrolinstrumenter og arbejde koordineret med alle relevante myndigheder samt råde over hensigtsmæssige kompetenceområder og arbejde uafhængigt;

15. opfordrer medlemsstaterne til, at de i tilfælde, hvor arbejdsinspektører konstaterer misbrug, eller hvis informanterne henleder arbejdsinspektørernes opmærksomhed på misbrugstilfælde, beskytter de pågældende arbejdstagere samt eventuelt involverede informanter og giver dem mulighed for omkostningsfrit at gøre krav på deres rettigheder; påpeger, at foranstaltninger i denne forbindelse som eksempelvis direkte eller kollektiv søgsmålsret er effektive metoder til at beskytte de berørte personer og informanter; opfordrer medlemsstaterne til at vedtage foranstaltninger til beskyttelse af informanter og deres familier for at lette afsløringen af misbrug; understreger, at det er vigtigt, at vandrende arbejdstagere i ulovlige omstændigheder beskyttes, og at der bør fokuseres på dette område; minder i denne sammenhæng medlemsstaterne om ILO's konvention (nr. 143) om vandrende arbejdstagere (supplerende bestemmelser) fra 1975;

16. opfordrer medlemsstaterne til at håndhæve retlige bestemmelser med sanktioner, der står i forhold til overtrædelsens alvor, og til på afskrækkende vis at sanktionere manglende overholdelse af arbejdsvilkår; understreger, at forskningen tydeligt har vist, at den største indvirkning med hensyn til at forbedre arbejdsvilkårene opnås gennem solide, velkoordinerede forebyggelsesforanstaltninger og tilsyn på et tidligt stadie, bl.a. ved at stille oplysninger til rådighed for arbejdsgiverne og rådgive dem eller ved at registrere sort arbejdskraft med tilbagevirkende kraft;

17. påpeger, at en elektronisk sammenkobling af alle relevante sociale sikkerhedsmyndigheder i lighed med den belgiske »Crossroads Bank for Social Security« ([1]), som letter dataudveksling mellem dem, er et nyttigt instrument for at give nationale arbejdstilsyn adgang til de oplysninger, som er nødvendige for dem i tilsynsøjemed;

18. fremhæver, at arbejdstilsyn står over for visse udfordringer med hensyn til tilsyn hvad angår vandrende og udstationerede arbejdstagere fra EU og tredjelande; understreger, at det er vigtigt, hvis arbejdstilsynene skal være effektive, at de er tilstrækkeligt informeret om situationer med høj risiko for manglende overholdelse; påpeger, at elektroniske systemer på nationalt niveau med henblik på obligatorisk forhåndsregistrering af udenlandske arbejdstagere via arbejdsgiverne kan forenkle opgaverne i forbindelse med arbejdstilsyn betragteligt;

19. påpeger, at arbejdsmarkedets parter spiller en vigtig rolle i overensstemmelse med national lovgivning og praksis i bestræbelserne på at sikre, at de gældende bestemmelser overholdes; anmoder medlemsstaterne om at sikre, at arbejdsmarkedets parter inddrages i udformningen og udarbejdelsen af nationale arbejdstilsynsplaner og af selve arbejdstilsynene;

20. tilskynder til, at der etableres yderligere sektorspecifikke tilsyn med deltagelse af de tre parter regeringen, arbejdstagere og arbejdsgivere, og til, at de skal gennemføres som et pilotinitiativ i de medlemsstater med de højeste niveauer af sort arbejde;

21. bemærker, at der gennemføres færre arbejdstilsyn i landområderne; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at landområderne er tilstrækkeligt dækket;

22. henviser til, at det er almindeligt, at arbejdstagere med tidsbegrænsede kontrakter sammenlignet med fastansatte arbejdstagere er underlagt mindre tilstrækkelige arbejdsvilkår; anfører, at for at opnå en tilstrækkelig kontrol af tidsbegrænsede ansættelsesforhold skal tilsynspersonernes rettigheder udvides til tilsyn med virksomheder, der beskæftiger kontraktansat personale, og tilsynene skal omfatte overholdelse af tarifordninger og arbejdsvilkår samt anvendelsen af mindsteløn, hvor det er påkrævet i henhold til medlemsstaternes lovgivning eller nationale kollektive overenskomster;

([1]) http://www.ksz.fgov.be/en/international/page/content/websites/ international/aboutcbss.html.

insisterer på, at der i den private og offentlige sektor lægges lige stor vægt på forebyggelse af sundheds- og sikkerhedsproblemer på arbejdspladsen; påpeger, at overholdelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling er obligatorisk; påpeger, at det skal være muligt for arbejdstagere med tidsbegrænsede kontrakter at gøre sig bekendt med deres rettigheder, herunder vedrørende udbetalingsniveauer, på en onlineportal eller et websted;

23. udtrykker sin bekymring over situationen for sæsonarbejdere inden for landbruget, som for de flestes vedkommende er fra tredjelande; mener, at arbejdstilsyn øges i denne sektor; påpeger, at beskæftigelse i nævnte sektor i stor udstrækning er karakteriseret ved at være en blanding af registreret og ikke-registreret erhvervsaktivitet;

24. påpeger, at selv om arbejdstagere, som leverer tjenesteydelser i hjemmet, ofte arbejder sort eller har færre rettigheder end andre arbejdstagere, hører dette forhold i mange tilfælde ofte ikke under de nationale tilsynsmyndigheders kompetenceområde; opfordrer medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention nr. 189 og i tråd med denne konvention udvikle og gennemføre foranstaltninger med hensyn til arbejdstilsyn, håndhævelse og sanktioner med behørig respekt for de særlige karakteristika for husarbejde i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser; påpeger, at vilkårene for adgang til private hjem med behørig respekt for privatlivets fred bør tydeliggøres i disse foranstaltninger i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser;

25. henleder opmærksomheden på den særlige situation for hjemmearbejdere og telearbejdere, der i arbejdstiden i hjemmet eller uden for den regulære arbejdsplads også kan være genstand for arbejdsretligt misbrug, såfremt arbejdsgiverne undlader at overholde deres retlige forpligtelser over for disse arbejdstagere;

26. understreger, at der bør rettes særlig opmærksomhed på transportsektoren, som på grund af det mobile aspekt kan skabe yderligere udfordringer for arbejdstilsyn; opfordrer til, at arbejdstilsynene udstyres med tilstrækkelige ressourcer for at foretage effektive tilsyn i denne sektor;

27. beklager, at fænomenet med proformaselvstændige er problematisk højt, navnlig i bygge- og kødforarbejdningssektoren, herunder i forbindelse med udstationering af arbejdstagere; opfordrer medlemsstaterne til at indføre passende tilsynsforanstaltninger til bekæmpelse af proformaselvstændighed, f.eks. ved at fastlægge kriterier til at fastslå, hvornår der er tale om beskæftigelse, således at arbejdsinspektørerne kan skelne mellem proformaselvstændighed og legitim selvstændig beskæftigelse; påpeger, for så vidt angår forebyggelse af proformaselvstændighed, at der bør træffes foranstaltninger, der sikrer, at medlemsstaterne kan indføre mere vidtrækkende krav eller kontrolforanstaltninger;

Uregistreret erhvervsaktivitet

28. henstiller til de nationale arbejdstilsynsmyndigheder og andre relevante myndigheder at udarbejde en handlingsplan til bekæmpelse af sort arbejde, som afdækker alle former for overtrædelser, som vedrører lønnet beskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed; understreger, at sort arbejde kan underminere EU's mulighed for at nå sine beskæftigelsesmål for flere og bedre arbejdspladser og større vækst, hvis problemet ikke løses ordentligt;

29. udtrykker stor bekymring over den ekstreme sårbarhed, som vandrende arbejdstagere med illegal eller uautoriseret status står overfor, idet de risikerer at blive udnyttet gennem sort arbejde med lave standarder, lav løn og lang arbejdstid i et usikkert arbejdsmiljø; understreger, at ethvert samarbejde mellem arbejdstilsynene og indvandringsmyndighederne bør være begrænset til identifikation af skruppelløse arbejdsgivere og bør ikke give anledning til sanktioner over for eller udvisning af de berørte vandrende arbejdstagere, eftersom dette faktisk ville underminere bestræbelserne på at tackle problemet med sort arbejde;

30. mener, at i tilfælde, hvor nationale arbejdstilsyn er ansvarlige for at tage hånd om vandrende og udstationerede arbejdstagere, bør uddannelsesprogrammerne for tilsynspersoner indeholde specifikke moduler om disse spørgsmål samt om sort arbejde og menneskehandel, da disse spørgsmål er tæt forbundet, og bør ligeledes indeholde sprogmoduler, hvor det er relevant;

31. mener, at sanktioner kun er effektive, hvis arbejdsgivere ikke opnår nogen fortjeneste af at beskæftige sort arbejdskraft, eftersom de i tilfælde heraf ville kunne miste væsentligt mere end omkostningerne ved at beskæftige registrerede arbejdstagere;

32. anerkender, at der er en stigende tendens til proformaselvstændighed, outsourcing og underentrepriser, som kan føre til flere usikre arbejdspladser og yderligere forværring af det allerede lave beskyttelsesniveau for uregistrerede arbejdstagere; mener, at ordninger med solidarisk hæftelse for hovedentreprenører kunne udgøre et nyttigt instrument til at sikre, at arbejdsstandarder i stigende grad overholdes gennem hele produktionsprocessen, og at det bør tages op til overvejelse at indføre disse ordninger i alle medlemsstater, samtidig med at det anerkendes, at arbejdsinspektørernes tilsyn fortsat er vigtige;

Arbejdsbeskyttelse — sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen

33. henleder opmærksomheden på problemet med gennemførelse af bestemmelser om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i tilfælde, hvor arbejdstagere udfører ikke-registrerede aktiviteter; understreger, at beskyttelse af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen er en rettighed for enhver arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, og at en bedre gennemførelse af de gældende bestemmelser vil underbygge denne rettighed; foreslår, at medlemsstaterne undersøger muligheden for at tilbyde alle arbejdstagere fortrolige og gratis lægeundersøgelser, der gennemføres en gang om året eller en gang pr. kontrakt, for at sikre dem et minimum af beskyttelse;

34. støtter en skærpelse af sanktionerne mod virksomheder, som undlader at overholde deres forpligtelser vedrørende arbejdstageres grundlæggende rettigheder, og er af den opfattelse, at disse sanktioner skal have en tilstrækkelig præventiv og afskrækkende virkning, således at arbejdsgivere under ingen omstændigheder kan opnå nogen fortjeneste ved omgåelse af de gældende bestemmelser om beskæftigelse og sundhedsbeskyttelse; opfordrer medlemsstaterne til i deres sanktionsordninger at overveje at fastsætte bøden i forhold til skaden og at sikre, at den ligger over den fortjeneste, der er opnået gennem omgåelsen;

35. påpeger, at der i Europa 2020-strategien gøres opmærksom på, at der er behov for flere kvinder på arbejdsmarkedet, og mener, at arbejdsinspektørerne bør have viden om både kvinders og mænds arbejdsvilkår;

36. anmoder om, at disse sanktioner også gælder for virksomheder, der sortlister arbejdstagere som følge af deres aktiviteter i fagforeninger eller som sundheds- og sikkerhedsrepræsentanter;

37. opfordrer til, at de nationale arbejdstilsynsmyndigheder støttes i gennemførelsen af en effektiv arbejdsbeskyttelsesordning på virksomhedsniveau, navnlig i små og mellemstore virksomheder; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre, at tilsynene i øget grad er rettet mod at finde praktiske og gennemførlige løsninger i forbindelse med sundheds- og sikkerhedsmangler på arbejdspladsen;

38. støtter det nyttige arbejde, som Udvalget af Arbejdstilsynschefer (SLIC) udfører for at bringe de nationale kulturer tættere på hinanden; opfordrer til at styrke udvalgets ressourcer og beføjelser; opfordrer til et tættere samarbejde mellem SLIC og det rådgivende Luxembourg-udvalg; mener, at Kommissionens Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhed på Arbejdspladsen regelmæssigt bør underrettes om udviklingerne i medlemsstaterne med hensyn til arbejdstilsyn og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen;

39. mener, at disse sundheds- og sikkerhedsaspekter ligeledes bør tages i betragtning i den kommende EU-strategi om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen; opfordrer til, at arbejdstilsynene intensiverer målrettede forebyggelses- og uddannelsesinitiativer, der tager sigte på at øge bevidstheden om sundheds- og sikkerhedsregler og -procedurer blandt borgerne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremskynde gennemførelsen af REACH, navnlig udskiftningen af de kemiske produkter, der giver størst anledning til bekymring; mener, at arbejdsrelaterede sygdomme bør tages i betragtning i forbindelse med prioriteringen af disse stoffer;

II. Politiske henstillinger på EU-plan

Hurtigere og effektivere udveksling af oplysninger på tværs af landegrænser

40. mener, at et effektivt samarbejde mellem de nationale myndigheder og arbejdsmarkedets parter er væsentligt i bestræbelserne på at sætte en stopper for social dumping og sikre en loyal konkurrence på det indre marked; hilser Kommissionens initiativ til oprettelse af en europæisk platform for arbejdsinspektører velkommen; opfordrer i denne sammenhæng Kommissionen til at etablere en europæisk platform for arbejdsinspektører om sort arbejde inden for Eurofound med det formål — som en supplerende opgave for agenturet — at tilrettelægge platformens arbejde og lette udvekslingen af erfaringer og god praksis, stille opdaterede, objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger til rådighed, fremme det grænseoverskridende samarbejde og identificere og registrere postkasseselskaber og lignende aktiviteter;

41. anmoder Kommissionen om i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og de relevante nationale myndigheder med forbehold af nærhedsprincippet at afsætte tilstrækkelige menneskelige ressourcer til grænseoverskridende anliggender vedrørende overtrædelse af bestemmelser om jobbeskyttelse og sort arbejde — med blandt andet det formål at identificere postkasseselskaber og kontrollere grænseoverskridende leverandører af tjenesteydelser — og om at udvikle videreuddannelsesprogrammer i hele EU for arbejdstilsyn, som beskæftiger sig med udfordringer såsom proformaselvstændighed og udstationering, kortlægning af nye metoder til at omgå bestemmelserne og organisering af grænseoverskridende tilsyn; henstiller derudover til de nationale arbejdstilsyn lejlighedsvist at foretage fælles grænseoverskridende tilsyn, navnlig i områder tæt på grænseområder;

42. opfordrer Kommissionen til at undersøge fordelene ved at indføre og, såfremt det synes hensigtsmæssigt, at gøre et europæisk socialsikringskort, der er sikret mod forfalskning, eller et andet elektronisk dokument på tværs af EU tilgængeligt, hvorpå alle nødvendige oplysninger til kontrol af personens ansættelsesforhold kan gemmes som f.eks. oplysninger om hans eller hendes socialsikringsstatus og arbejdstider, og som er underlagt strenge databeskyttelsesbestemmelser, navnlig for så vidt der behandles integritetsfølsomme personoplysninger; understreger derfor betydningen af, at konsekvenserne for beskyttelsen af privatlivets fred analyseres omhyggeligt før og under indførelsen af dette kort;

43. opfordrer Kommissionen til at gennemføre et pilotprojekt for en europæisk mekanisme for tidlig varsling ved overtrædelse af bestemmelser om beskyttelse af arbejdstagere og tilfælde af sort arbejde, som ville fremme en hurtig udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og ville blive ledsaget af en sort liste, for at forhindre overtrædelse af bestemmelserne om beskyttelse af arbejdstagere mere effektivt på et tidligt tidspunkt; henviser til, at denne ordning for tidlig varsling kan udformes efter samme retningslinjer som den eksisterende europæiske ordning for hurtig varsling for forbrugerbeskyttelse (RAPEX); understreger, at overtrædelser af bestemmelserne skal dokumenteres nøjagtigt gennem en systematisk registrering af tilsynsresultaterne for målrettet at kunne træffe foranstaltninger mod overtrædelser;

44. er af den opfattelse, at et øget samarbejde og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne i bekæmpelsen af ikke-registreret erhvervsaktivitet kan udgøre en betydelig europæisk merværdi; fremhæver, at dette ville være en nyttig metode til at underbygge EU's lovgivningsinitiativer på området for sort arbejde, fremme udveksling af bedste praksis og forbedre koordineringen mellem arbejdstilsyn fra forskellige lande;

45. henviser til, at nationale tilsynsmyndigheders tilsynsrettigheder i udenlandske virksomheder i visse grænseoverskridende situationer er yderst begrænsede, og at dette har udgjort en trussel mod beskyttelsen af arbejdstagere og lige vilkår; opfordrer til, at arbejdstageres udstationeringsoplysninger, såsom A1-udstationeringsattester, ikke behandles med tilbagevirkende kraft, og at de registreres i et EU-dækkende register, som supplerer eksisterende nationale registre og stilles til rådighed for myndighederne i hele EU for på nationalt niveau at lette tilsyn med ansættelsesforhold for udstationerede arbejdstagere på flere sprog; mener, at en mere effektiv grænseoverskridende udveksling af oplysninger mellem de forskellige kompetente myndigheder i denne forbindelse er yderst vigtig; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at arbejdstilsynene fuldt ud kan udøve deres ret til ikke-diskriminerende uafhængige tilsyn i grænseoverskridende situationer uanset virksomhedens hjemsted;

46. påpeger i forbindelse med håndhævelsesdirektivet om udstationering af arbejdstagere, at dokumenter skal oversættes uanset deres længde, hvis det kræves i forbindelse med et tilsyn;

Nye lovgivningsinitiativer på EU-plan

47. understreger, at gældende direktiver på social- og beskæftigelsesområdet ikke i tilstrækkeligt omfang fremhæver aspektet om bedre gennemførelse af og rollen for arbejdstilsyn; anser det for nødvendigt nøje at undersøge gældende direktiver og i givet fald gennemgå disse, og at håndhævelsesaspektet bør behandles på bedre vis i den europæiske arbejdsret; bifalder i denne sammenhæng Kommissionens foreslåede minimumsstandarder for tilsyn i direktiver vedrørende visse grupper af arbejdstagere; understreger, at der skal tages højde for arbejdstilsyns og arbejdsmarkedets parters rolle i anliggender på socialsikrings- og beskæftigelsesområdet på en sådan måde, at der sikres en effektiv beskyttelse;

48. anmoder medlemsstaterne og Kommissionen om at fremme frivillig indførelse af højere arbejdsstandarder for virksomheder ved at etablere en ordning med gratis »social mærkning«, som anerkendes på nationalt eller europæisk niveau;

49. påpeger, at der i visse medlemsstater findes børn under 14 år, som har erhvervsarbejde; anser det for nødvendigt at styrke rollen for arbejdsinspektører og fremme kampagner mod børnearbejde; opfordrer Kommissionen til at indføre specifikke tilsyns- og overvågningskampagner på EU-plan med fokus på unges, navnlig unge indvandreres, arbejdsvilkår;

50. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at proceduremæssige rettigheder og håndhævelsesrettigheder som dem, der er fastsat i forslaget til et direktiv om foranstaltninger til fremme af arbejdstagernes udøvelse af deres ret til fri bevægelighed, er til rådighed for alle arbejdstagere;

51. anser det i forbindelse med vandrende arbejdstagere for vigtigt, at nationale arbejdstilsyn og i givet fald arbejdstagerorganisationer bør sættes i stand til at foretage tilsyn i alle de tilfælde, hvor de skønner det nødvendigt; bemærker, at medlemsstaterne skal sikre, at der indføres effektive kontroller og tilsynsmekanismer på deres område for at kontrollere og overvåge, at bestemmelser og regler, der er fastlagt i de relevante direktiver, overholdes;

52. opfordrer Kommissionen til at udforme og forsyne medlemsstaterne med retningslinjer om bedste praksis og forstærke samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem dem, således at de kan føre mere effektivt tilsyn og opnå bedre kontrol med arbejdsformidlingernes aktiviteter; påpeger, at medlemsstaterne bør øge deres omfattende tilsyn med vikarbureauer og bør overveje at indføre foranstaltninger, således at disse virksomheder underlægges krav til certificering og registrering;

53. opfordrer Kommissionen til under forbehold af nærhedsprincippet at foreslå en grønbog, hvori der ydes støtte til arbejdsinspektørers rolle og fastlægges europæiske arbejdstilsynsstandarder og harmoniserede uddannelseskrav på dette område, samtidig med at der tages hensyn til forskellene mellem de nationale arbejdsmarkeder;

54. opfordrer Kommissionen til at kortlægge bedre metoder til at tackle tilfælde af social dumping i EU og til at foreslå hensigtsmæssige instrumenter i denne forbindelse;

o

o o

55. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og de nationale parlamenter i medlemsstaterne.